

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

Työttömyyden hoito oli 1900-luvun ensi vuosikymmenet kuntien vastuulla ja 1940-luvulta lähtien työttömyyden torjuntaa alettiin edistää laajemmin koko kansakuntaa koskettavin taloudellisin keinoin. Vuoden 1956 työllisyyslailla työnvälitys siirtyi kokonaan valtion vastuulle. Hallituksen esitysluonnoksessa onkin kuvattu varsin seikkaperäisesti viimeisten vuosikymmenten aikana nykymuotoonsa hioutunutta työ- ja elinkeinohallinnon kokonaisuutta. Nykytilan todellinen arviointi sekä yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden kuvaus ja TE-hallinnon merkittävä rooli yrityspalveluiden ekosysteemissä jäävät nykytilan kuvauksessa kuitenkin hyvin ohueksi.

Suurissa hallinnollisissa uudistuksissa olisi tärkeää päästä hallituskauden ylittävään valmisteluun. Se, että kesken hallituskauden ja budjettiriihen jälkeen virkamiesvalmistelussa ryhdytään tämän kokoluokan muutosesityksiin, ei kerro laadukkaasta valmistelusta, vaan pikemminkin strategisen valmistelun puutteesta ja lyhytjänteisestä uudistamisesta.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

Kun vielä esimerkiksi v. 1987 työllisyyslaissa määriteltiin täystyöllisyys valtion toimien tavoitteeksi, on nyt tyydytty tavoittelemaan uudistuksella vain työllisyyden kasvattamista. Työmarkkinoiden globalisoituminen, työvoiman vapaa liikkuvuus ja kilpailu osaavasta työvoimasta ovat keskeisiä työmarkkinoiden kehitystrendejä. TE2024-uudistuksen lähtökohta on luonnosesityksen mukaan kuitenkin erittäin hallintokeskeinen, eikä asiakaslähtöisyys, asiakkaiden palveluprosessit ja palvelutarpeet ole uudistuksen keskipisteessä. Perustuslain mukaisesti jokaisella suomalaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa työllä, ammatilla tai elinkeinolla ja julkisen vallan on tätä edistettävä.

Uudistuksen tavoitteissa tulisi olla pohdintaa siitä, mihin suuntaan ylipäättään julkisia työ- ja elinkeinopalveluja ollaan viemässä ja minkälaisia strategisia valintoja asiassa on tehty ja tulee tehdä, asiakkaiden tulokulmasta katsottuna. Työllisyyspalvelujen kaltaisen kokonaisuuden uudistamisen tulisi käynnistyä huolellisella analyysillä työmarkkinoiden kehityssuunnista ja palvelujärjestelmän kehittämistarpeista sekä niihin pohjaavalla tavoitteen asetannalla, joka ottaisi huomioon elinkeinoelämän ja kilpailukyvyn näkökulmat. Analyysiin tulisi myös sisällyttää arviot siitä, miten uudistus vaikuttaa asiakkaiden yhdenvertaisuuteen.

Esitysluonnoksessa ei siis ole käsitelty perustuslain (PL) 6 §:n yhdenvertaisuuden toteuttamista omana kohtanaan. Suhde perustuslakiin luku vaikuttaa keskittyvän tältä osin erityisesti vain kuntien itsehallintoon (PL 121 §), jättäen huomioimatta riittävässä määrin työvoimapalveluiden henkilöasiakkaiden perusoikeuksien toteutumisen. Esitysluonnoksen taulukkomuodossa esitetyssä riskiarviossa (s. 134) ei ole myöskään mainittu työnhakijoiden perusoikeuksien toteutumiseen liittyviä riskejä lainkaan. On oletettavissa, että perusoikeussidonnaisten palveluiden saatavuus ja saavutettavuus valtakunnallisesti yhdenvertaisesti tulee väistämättä heikkenemään tämän esitysluonnoksen johdosta. Esitysluonnoksen perusoikeuksien (erityisesti yhdenvertaisuus) heikentäminen ei ole oikeassa suhteessa uudistuksella tavoiteltuun päämäärään nähden.

Lakiesityksessä on perusteellisesti kuvattu nykyiset työnhakija-asiakkaiden (henkilöasiakkaiden) julkiset työvoima- ja yrityspalveluiden kokonaisuus ja moninaisuus, viranomaisten tehtävät ja asiakastietojärjestelmä sekä samalla se osaamispohja, joka tälle kokonaisuudelle rakentuu. Luonnos keskittyy kuitenkin lähes kokonaisuudessaan henkilöasiakkaiden palveluihin eikä työnantajien palveluita (esim. ehdokasasettelut, työpaikkailmoitusten käsittely) juurikaan huomioida esityksessä. Työnantajien palvelut ovat kuitenkin keskeisiä elinvoimaisessa yhteiskunnassa. Hallituksen esitysluonnoksessa erääksi uudistuksen tavoitteeksi on mainittu palvelujen järjestäminen siten, että ne johtavat työllistymiseen. Ilman työpaikkoja työllistyminen on kuitenkin mahdotonta.

Esitetyn uudistuksen myötä eri toimijoiden välisten rajapintojen määrä kasvaisi myös selvästi ja vaatisi monimutkaista sopimismenettelyä parhaan tuloksen saavuttamiseksi. Uudistus johtaa myös mittaviin järjestelmäkustannuksiin, joita ei ole luonnoksessa arvioitu ja kuvattu.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

TE-asiakaspalvelukeskus kiinnittää huomiota työvoimaviranomaisen määrittelyyn. Kohdassa 4.1.2 on työvoimaviranomaiseksi määritetty työvoimapalvelujen järjestämisestä vastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä. Nykyisessä lainsäädännössä työ- ja elinkeinoviranomaisella tarkoitetaan työ- ja elinkeinotoimistoa ja työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskusta. TE-asiakaspalvelukeskuksen näkemyksen mukaan lainsäädännöllä tulee riittävällä tarkkuudella määrittellä KEHA-keskukselle tietojensaanti- ja tietojärjestelmäoikeudet (kohta 4.1.10), jotta esimerkiksi työttömyysturvatehtävien keskeytyksetön käsittely mahdollistuisi.

Esitysluonnoksen kohdassa 4.1.11 ”Muutokset ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviin” todetaan, että KEHA-keskus vastaisi jatkossa myös työvoimapalvelujen valtakunnallisia sähköisiä palveluja koskevasta neuvonnasta. Valtion tarjoama järjestelmäkokonaisuus muodostuu kolmesta kokonaisuudesta, jotka ovat Työmarkkinatori-palvelualusta, TE-asiantuntijan tietojärjestelmä sekä yhteinen asiakastietovaranto ja kunnilla on halutessaan mahdollisuus käyttää valtion yhteistä asiakastietojärjestelmää ja asiointipalveluja tai ottaa käyttöön omia järjestelmiä vastaten niistä ja niiden yhteensopivuudesta yhteisen tietovarannon kanssa. Kunnat (työvoimaviranomaiset) veloitetaan lainsäädännöllä käyttämään yhteistä tietovarantoa sekä Työmarkkinatori-palvelualustaa (esim. avoimien työpaikkojen julkaisemisessa) ja yhteiseen asiakastietovarantoon tallennettavat tiedot säädetään lailla. Tästä syystä uudet tietopalvelu-, neuvonta- ja ohjaustehtävät, jatkossa KEHA-keskuksen tuottamina, ovat hyvin keskeinen valtakunnallinen neuvontakokonaisuus. Neuvontakokonaisuus tukee monikanavaisesti ja monikielisesti hyvin erilaisia asiakassegmenttejä; henkilöasiakkaita, työnantajia ja yrittäjiä sekä viranomaisia (ml. kunnat) ja siten se olisi tarkoituksenmukaista kuvata paljon kattavammin ja syvällisemmin.

KEHA-keskukseen on ehdotettu siirrettäväksi ne työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen (TE-asiakaspalvelukeskuksen) tehtävät, jotka eivät siirry kuntien vastuulle. TE-asiakaspalvelukeskuksen mukana KEHA-keskukseen siirtyisi Yritys-Suomi-puhelinpalvelu ja Yrittäjän Talousapu -palvelu. Näiden neuvontapalveluiden osalta on tärkeä huomata, että näissä palveluissa lainsäädäntöperusta on EU-lainsäädännössä, joka suurelta osin määrittää myös näiden palveluiden neuvontasisältöjä.

Yritys-Suomi-puhelinpalvelu tarjoaa organisaatoriippumatonta yleisneuvontaa yrityksen perustajille ja toimiville yrityksille ja työntajille. Yritys-Suomi-puhelinpalvelun lainsäädännöllinen perusta on EU:n palveludirektiivissä ja SDG-asetuksessa. Yritys-Suomi-puhelinpalvelu on EU:n jäsenmaita velvoittavan palveludirektiivin ja SDG-asetuksen mukainen keskitetyn asiointipisteen (suomi.fi) EU:n sisämarkkinayrityksille ja yrityksen perustajille suunnattu neuvontapalvelu Suomessa ja osa Your Europe -portaalia. Em. lainsäädännön mukaiset tehtävät ja veloitteet koskevat Yritys-Suomi-puhelinpalvelua mm. EU-komissiolle säännöllisesti toimitettavien Yritys-Suomi-puhelinpalvelun asiakaskontaktien sisältöseurannan ja asiakastytyväisyyskyselyn tuloksien muodossa. Organisaatio- ja hallintorajat ylittävä neuvontatehtävä perustuu em. lainsäädäntöön, puhelinpalvelun rooliin suomi.fi:n asiakaspalvelukanavana (kansallista yleisneuvontapalvelua yrityksille ja yrityksen perustajille) ja tältä pohjalta tehtyihin täsmennettyihin kirjallisiin palvelumäärittelyihin keskeisten yrityspalveluorganisaatioiden kanssa niistä neuvontatehtävistä, joita Yritys-Suomi-puhelinpalvelu hoitaa, mm. Veron, Patentti- ja rekisterihallituksen, Finnveran, BusinessFinlandin, KEHA-keskuksen, Digi- ja väestötietoviraston, ELY-keskuksen sekä TE-toimiston palveluihin liittyen.

Yrittäjän Talousapu -palvelu on suunnattu maksuvaikeuksissa oleville yrittäjille. Palvelu muodostuu valtakunnallisesta puhelinpalvelusta, verkkosivustosta sekä alueellisesta tukipalvelusta. Kokonaisuutta koordinoi TE-asiakaspalvelukeskus. Palvelu on osa eurooppalaista Early Warning -verkostoa. Yrittäjän Talousavun perusta on EU:n direktiivissä ennaltaehkäisevistä uudelleenjärjestelyistä ja veloista vapauttamisesta. Direktiivi veloittaa jäsenmaita ottamaan käyttöön Early Warning -toimintamallin. Lisäksi maksukyvyttömyysdirektiivissä on määräksiä

yrittäjien maksukyvyttömyyteen liittyvästä neuvonnasta. Suomessa tästä neuvonnasta vastaa Yrittäjän Talousapu -palvelu.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

Uudistus johtanee erittäin heterogeeniseen työllisyydenhoidon malliin, jolle on tyypillistä monen tasoiset palveluratkaisut ja resurssimitoitukset. Yhteistyö useiden hyvinvointialueiden ja ohjausasioissa ELY-keskusten kanssa muodostunee haasteelliseksi ja tekee heterogeenisestä mallista entistä monitahoisemman. TE-palvelu-uudistuksen järjestämismalli heikentänee mitä todennäköisemmin asiakkaille tarjolla olevien palvelun yhdenmukaisuutta maan eri osissa.

Vaikutustenarviointi liittyen tietojärjestelmien, integraatioiden ja sähköisten palveluiden teknisiin ratkaisuihin, tietoturvaan ja kustannuksiin puuttuu täysin. Mikäli tavoitteena on siirtää nykyiset palvelut vain toimijalta toiselle, ei todennäköisesti saavuteta sellaisia etuja, joita työllisyyden kehittäminen kokonaisvaltaisesti Suomessa edellyttäisi. Uudistuksen riskit (4.2.1) tulee huomioida ja niihin valmistautua ennakoivasti.

TE-asiakaspalvelukeskus näkee hyvänä ratkaisuna työvoimapolitiittista harkintaa vaativien työttömyysturvatehtävien keskittämisen KEHA-keskukseen ja säilyttämisen edelleen valtion vastuullisena toimintana.

Valtiolta kuntiin siirtyvän henkilöstön laskennassa käytetty työajankirjaus on TE-asiakaspalvelukeskuksen kokemuksen mukaan erittäin epätarkka (kohta 4.2.3.4). TE-hallinnossa työaikaa kirjataan ennakolta sovitusti eikä kirjaustapa tuo tarkkaa tietoa kunkin työntekijän todellisesta työajasta ja sen jakautumisesta työtehtävien kesken. Esimerkiksi työttömyysturvatehtäviin käytettävä työaika on todennäköisesti huomattavasti suurempi kuin laskennassa saatu tulos, mutta laskennan perusteina olevien toimintokoodien luonteesta johtuen kirjauksia on pyritty yhdenmukaistamaan ja järkevöittämään.

Kohdassa 4.2.4.4 on esitysluonnoksessa kuvattu muutokset työllisyysvaikutuksia. TE-asiakaspalvelukeskuksen näkemyksen mukaan arvioidut vaikutukset vaikuttavat mitättömiltä suhteessa muutoksen kokoon ja kokonaiskustannuksiin. Työllisyyden ja työttömyyden hoito edellyttävät saumatonta yhteistyötä sekä työvoimaviranomaisten, työmarkkinatoimijoiden sekä vaikkapa työttömyysetuuskien maksajien välillä. TE-asiakaspalvelukeskuksen havaintojen perusteella esimerkiksi meneillään olevat työllisyyden kuntakokeilut eivät ole saavuttaneet yli vuoden työskentelyn aikana erityisen mittavia tuloksia ja muun muassa työttömyysturvaan liittyvä osaaminen kangertelee yhä. Viime kädessä negatiiviset asiakasvaikutukset ovat mittavat.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamismuutokset:*

Hallituksen esityksessä todetaan, että vapaan sopimisen malli voisi vaarantaa asiakkaiden perusoikeuksien yhdenvertaisen toteutumisen. Vapaaehtoinen sopiminen voisi johtaa siihen, että pienet kunnat eivät löytäisi myöskään kumppaneita palvelujen järjestämiseen. Palveluiden tarjoaminen (esim. kielipalvelut), erityisosaamisen ylläpitäminen ja osaavan työvoiman saaminen edellä mainittuihin palveluihin voisi muodostua myös haasteeksi.

TE-asiakaspalvelukeskus pitää kannatettavana kohdan 5.1.6 esitystä, jonka mukaan nykyisen TE-asiakaspalvelukeskuksen toimivaltaa vastaavasti KEHA-keskus voisi antaa ja korjata työvoimapolitiittisia lausuntoja puhelinneuvonnan yhteydessä myös uudistuksen jälkeen. Esimerkiksi v. 2021 TE-asiakaspalvelukeskus antoi noin 80 000 työvoimapolitiittista lausuntoa.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

TE-asiakaspalvelukeskus toteaa, että uudistuksen toimeenpanossa uusien työvoimaviranomaisten tuki on erittäin tärkeää. TE-asiakaspalvelukeskus perusti työllisyyden kuntakokeiluja varten sisäisen neuvontayksikön, johon kuntakokeilujen henkilöstö on voinut ottaa epäselvissä asiakastilanteissa yhteyttä. Palvelun alusta lukien on palveltu liki 4 000 kertaa kuntakokeilujen kollegaa.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja sääntämisyjärjestys:*

Irtisanomissuojan puuttuminen valtiolta siirtyvältä henkilöstöltä vaarantaa henkilöstöresurssien riittävyyden ja kytkee sen kuntien taloustilanteessa tapahtuviin muutoksiin. Uudistus ei myöskään aseta lainkaan konkreettisia tavoitteita kuntien resursoinnin osalta.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

TE-asiakaspalvelukeskus tuo esiin, että 1 luvun 8 §:n mukaisesti työvoimaviranomaisen on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä muun palvelunjärjestäjän kanssa palveluiden yhteensovittamisessa. Lain pitäisi myös mahdollistaa vapaaehtoinen yhteistyö työvoimaviranomaisen ja esimerkiksi KEHA-keskuksen kesken. Työvoimaviranomaisella tulisi olla mahdollisuus esimerkiksi tuottaa tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita yhdessä KEHA-keskuksen kanssa, niistä erikseen sopien.

TE-asiakaspalvelukeskus toteaa, että esitysluonnoksessa ei ole huomioitu asiakaspalvelun järjestämisen reunaehdoja asiakkaiden yhdenvertaisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi asiakaspalveluajat ja hallituksen esitys 73/2022 (HE eduskunnalle laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta) tulee huomioida lainsäädännön edetessä.

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

-

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- valtakunnalliset tavoitteet
- työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät
- alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

-

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

TE-asiakaspalvelukeskus toteaa, että lain 4 luvun 1 § on säädetty, että henkilöasiakkaan työnhaku käynnistyy sinä päivänä, kun hän pyytää sitä sähköisesti siihen tarkoitettuun verkkopalveluun. Koska lain mukaan KEHA-keskus vastaisi myös työvoimapalvelujen valtakunnallisia sähköisiä palveluja koskevasta neuvonnasta, tulisi lainsäädännössä täsmentää tältä osin ja säätää että työviranomaisen lisäksi KEHA-keskuksella on oikeus käynnistää työnhaku ja päättää työnhaku (4 luku 2 §).

KEHA-keskus tulisi sujuvan asiakaspalvelun näkökulmasta lainsäädännössä määritellä työnvoimaviranomaiseksi huomioiden ne valtakunnallisesti keskitetyt tehtävät, joita on kaavailtu KEHA-keskukselle ja jotka hoidetaan yhdessä kuntien kanssa.

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

Lakiesityksen 6 luvun 1 §:ssä mainittuihin tieto- ja neuvontapalvelujen kohtaan 5 liittyen TE-asiakaspalvelukeskus toteaa, että Yritys-Suomi-puhelinpalvelu vastaa yrityksen perustamisneuvonnasta yleisneuvonnan tasolla em. EU-lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Nykyiselläänkin toimintamalli on ollut jatko-ohjata valtakunnallisesta puhelinpalvelusta asiakas alueelliseen syvennettyyn neuvontaan, jossa voidaan mm. kilpailutilanne ottaa huomioon osana liiketoiminnan kannattavuuden arviointia. Yritystoiminnan perustamiseen liittyvä neuvonta on ollut pitkälle kuntien (kuntien/kehittämissyhtiöiden tai ostopalveluna esim. Uusyrityskeskusten) tuottamana ja nyt jatkossa työvoimaviranomaisen vastuulla. Tässä kohden TE-asiakaspalvelukeskus ei näe ristiriitaisuuksia, vaan valtakunnallinen yleisneuvonta tukee hyvin alueellisen palvelun/työvoimaviranomaisen tarjoamaa neuvontaa.

Kunnat ja niiden yhteenliittymät määritetään työvoimaviranomaisiksi, mutta KEHA-keskus ei. Keskeistä tässä on, että työvoimaviranomaisilla on velvollisuus järjestää palvelua ja ratkoa asiakkaiden asioita. Lakiesitysluonnoksen 6. luvun 1 § todetaan, että työvoimaviranomainen "antaa tietoa ja neuvontaa". Jatkossa KEHA-keskus vastaisi kuitenkin myös mm. valtakunnallisesta vastaavan lain 14 luvun määrittelemästä palvelualustasta ja valtakunnallisia sähköisiä palveluja koskevasta neuvonnasta. KEHA-keskuksen valtakunnalliset tieto- ja neuvontatehtävät tulisi ehdottomasti roolittaa tarpeeksi selkeästi sekä työnhakijoiden että työnantajien ja yritysten palvelukokonaisuuteen. Asiakkaiden asioinnin sujuvuuden kannalta olisi myös ensisijaisen tärkeää, että KEHA-keskus olisi jatkossa vastuussa oleva työvoimaviranomainen ja hoitaisi kuntien yhteisiä tehtäviä kuten nykylainsäädännön KEHA-keskus tekee ELY-keskusten ja TE-toimistojen kanssa. KEHA-keskus tulisi siis lainsäädännössä määritellä työvoimaviranomaiseksi huomioiden ne valtakunnallisesti keskeiset tehtävät, joita on kaavailtu KEHA-keskukselle ja jotka hoidetaan yhdessä kuntien kanssa.

TE-asiakaspalvelukeskus toteaa 6 luvun 1 §:n tieto- ja neuvontapalveluista, että TE-asiakaspalvelukeskuksen Koulutusneuvonta- ja Uraohjaus-palvelut tuotetaan jo nyt yhteistyössä valtakunnallisen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kanssa. Valtakunnallisena palveluna osaamisen kehittämispalvelut ovat olleet kustannustehokkaita ja asiakkaan näkökulmasta sekä yhdenvertaisuus että palvelun objektiivisuus aluerajoista riippumatta ovat toteutuneet. TE-asiakaspalvelukeskus katsoo, että sekä koulutusneuvonnan että uraohjauksen palvelujen säilyttäminen valtakunnallisena toimintana on perusteltua.

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

TE-asiakaspalvelukeskus pitää 8 § mom. 1 kohta 3 erittäin tärkeänä. Lainsäädännössä tulee ehdottomasti säätää, että työvoimaviranomaisella ja KEHA-keskuksella on velvollisuus tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi yli kunta- tai työllisyysaluerajojen sekä työvoimapalveluja koskevan neuvonnan tarjoamiseksi. Asiakastietojen käsittelyn osalta on olennaista varmistaa, että KEHA-keskuksella on tarkoituksenmukaiset käyttöoikeudet asiakastietoon palvelujen tuottamisen mahdollistamiseksi. Työmarkkinatorin ja sähköisen asioinnin asiakasneuvonnalla- ja tuella tulee siis olla pääsy asiakastietoihin. Koska KEHA-keskus vastaa jatkossa työvoimapalvelujen valtakunnallisia sähköisiä palveluja koskevasta

neuvonnasta niin KEHA-keskuksella tulee myös olla samanlaiset ja yhteneväiset oikeudet käsitellä asiakastietoja kuten työvoimaviranomaisella.

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

Laki ELY-keskuksista ja KEHA-keskuksesta 3 a § 2. momentin 6 kohdassa sanotaan että "Kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten...julkisiin työvoimapalveluihin sekä yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyviä valtakunnallisia tieto- ja neuvontapalveluja". Lakiesitysluonnoksen 6. luvun 1 § sanotaan puolestaan, että työvoimaviranomainen "antaa tietoa ja neuvontaa". Verbi "hoitaa" on eri kuin työvoimaviranomaisten tehtävä "antaa" ja lainsäädäntö tulisi tältä osin yhtenäistää.

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?

- kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)
- kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli
- eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta
- ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta
- edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset

-

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

Laki palkkaturvalain muuttamisesta;

Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työsopimuslain muuttamisesta;

Laki merityösopimuslain muuttamisesta

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;

Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta

-

Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;

Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

-

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;

Laki eläkkeensaajan asumituesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;

Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;

Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;

Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

Laki tuloverolain muuttamisesta;

Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

-

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

-

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

-

Strandberg Stefan
Etelä-Savon ELY - TE-asiakaspalvelukeskus